Ч. 85. Четвер 18 цьвітня (1 мая) 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З ради державної. — Вісти з Росиї.)

На послїднім передсьвяточнім засїданю палати послів раджено над особистим податком. Посол Маєр зображував лихе положенє рільників, посол Вальц домагав ся відшкодованя для податкових комісий. Посол Бомба говорив про нужду галицкого селяньства, якого положенє стало гірше, як за часів панщини. Бесїдник вказував на гнет ґрунтового і домового податку та безглядність податкових органів. В надії, що правительство зарадить сему, бесїдник заявив ся за буджетом. Посол Врабец промовляв за полекшами для акцийних товариств і більшою підмогою промислового стану. Посол Ярош жалував ся на легковаженє зажалень населеня, і зазначив, що заведенє особисто-доходового податку не було би ще реформою на поли податкового законодавства. Перед приступленєм до голосованя, наступив ряд фактичних спростовань.

По промові референта посла Мархета, принято титул: „безпосередні податки“, і приступлено до титулу: „податки посередні“. Посол Менґер критикував австрийский спосіб буджетованя, і жадав, щоби на непередвиджені видатки або утворено резервовий фонд, або жадано опісля додаткового призволу державної ради. Бесїдник підносив конечність, щоби правительство старало ся не через підвисшенє консумциї горівки узискати дохід, але через визисканє спірітусу для моторових і промислових цїлий; тому треба би в сїм напрямі установити премії, як то є в Прусах. Дальше згадав про цукрову конвенцию в Бруксели та експорт пива і взивав промисловців, щоби в єдности боронили своїх інтересів, а правительство, щоби підмагало ті стремленя промисловців. Посол Гаймбріх (Молодочех) домагав ся так само охорони для спіритусового промислу, а то через підвисшенє спіритусового континґенту для рільничих горалень і через боніфікацию спіритусової продукциї для промислових і технїчних цїлий, як то дїє ся на Угорщинї. Ставив ось які жаданя: 1) Скоре законодатне управильненє провізорично цїсарским позпорядженєм унормованого розкладу континґенту; 2) відобранє фабрикам як найбільше континґенту, а призпанє єго рільничим горальням; 3) знесенє належитости 3 К. для денатурованого спіритусу, призначеного на промислові цїли. Бесїдник вказував на конкуренцию деревного оцту зі спіритусовим і завзивав правительство до положеня сему запори; вкінци висказав ся про заключенє спіритусового картелю. На сїм перервано дискусию, а міністер краєвої оборони ґр. Вельзерсгаймб відповів на кілька інтерпеляций. Між иншим у відповідь на дотичну інтерпеляцию Фресля заявив, що хотяй жадне приватне занятє горожанина не є нечестивим, однак деякі занятя не дадуть погодити ся з официрским становиском. Опісля замкнено засїданє о годинї 7 вечером.

По убийстві Сіпяґіна настала в Росиї повна реакция. На місце Сіпяґіна зроблено міністром внутрішних справ чоловіка, котрий як би міг, цїлу Росию впакував би в одну велику тюрму. Єго помислом є маніфест 1898 року, котрим фінляндский сойм здеґрадовано до значеня льокальної власти. Він переформував заведенє российскої урядової мови в Фінляндиї, він убив самостійну фінляндску армію. В порозуміню з ґенерал-ґубернатором Фінляндиї провокує він тепер Фінляндців, аби розрухи могли бодай теоретично виправдати послїдний атентат на автономію Фінляндиї, зрівнанє сеї самостійної, з Росиєю лиш особою монарха злученої держави. Загальну увагу звертає на себе також то, що справу убийства Сіпяґіна Плеве віддав воєнному судови. Тут розходить ся о се, аби Пальмашова покарати смертию, бо в цивільнім российскім праві карнім кари смерти нема, а Пальмашов, не маючи ще 21 лїт, міг був після цивільного российского права дістати що найбільше 15 лїт каторги. Ще перед роком убийцю міністра Боґолєпова судив цивільний суд. Ту справу Плеве віддав воєнному судови на підставі власного розпорядженя, а не, як се звичайно дїє ся, на підставі царского розпорядженя. Се має бути доказом, як сильна є позиция Плєвого. Другим доказом зросту реакциї в Росиї є димісия міністра просьвіти Ванновского. Він був був за ліберальний новому міністрови внутрішних справ, бо до міністерства покликано Ванновского на те, аби через увзглядненє деяких домагань студентів успокоїв університети. Плеве хоче здавити студентский рух найбрутальнїйшими средствами і о ніяких уступках не думає. Ванновский мусїв також уступити з причини, що обурив всю реакцию в Росиї своїм наміром реформи пляну наук в середних школах, котрим хотів обмежити науку клясичних язиків. — Управителем міністерства просьвіти іменовано дотеперішного помічника Ценґера. До Arbeiter Ztg. доносять о хлопских розрухах в полудневих ґуберніях. В однім селї воронежскої ґуберниї хлопи прогнали службу з паньского поля і обставили поле вартою. По-

СТАНІЯ.

(З сербского — Никашиновича-Врщанина.)

(Конець).

Мовчки принесла менї чимбур (рід яєшницї), в простенкій ринцї, і поставила перед мене, а сама відійшла поза мої плечі.

Почав я хлїб мочати в чимборі і їсти, аж тут із сьвітлицї куди пішов піп, доходить до мене перериванє зойканє.

Погадав я собі: „От тобі випадок, трафив на таку хвилю.... „Дай Боже тілько щасливо!“ і знов забрав ся я до чимбуря.

Двері відчинились, і піп Радован вернув ся і сїв край мене.

— Живи ся паничу, — проговорив піп. — От щоби Бог дав, щоби вона на ноги....

Тут урвав і почав на рукаві скубати рубець сорочки.

— Хотів би я поспитати, яка у тебе зайшла пригода? — промовив я.

— Прости, — казав піп. — Дай тобі Боже здоровя. — От моя тяжко хорує.

— Попадя?

— Так.

— Від коли?

— Як раз буде дванайцять недїль....

— А з чого?

— Я сам не знаю з чого. Сохне та сохне, по цїлих ночах не спить від кашлю.

— А чим лїчить ся?

— Приводив, та приводив всїляких людий. Давали їй зїля, та все нї на що, чим день гірше.

— А доктора привозив?

— Чому нї. І той не поміг.

Піп ухопив ся у бороду і смикав єї, а очи єго дивно блищали. Як чоловік зворушений, сам не знає що з ним. Що хвиля або розгортує огонь, або смикає бороду, сорочку, то підносить ся, все робить неприродно.

— Бог дасть, — буде добре, кажу я.

— Та і я Єму молю ся, слава Єго милосердю! і зітхнув. Що я пічну нещасливий з тими трома хробачками. От бачиш ті сиротята, як она все про них дбала, вийшла би з них потїха, а тепер....

— А спить небога? — спитав я.

— Нї.

— Хто коло неї?

— Мати єї.

— А я би міг увійти?

— Можеш! — Чому нї?

Ми стали і пішли до сьвітлицї.

По хорій міг я скоро пізнати сестру дівчини, сили єї були о много живійші, хоч богато мусїли терпіти. Великі очи як у дівчини, але дуже милі і принадливі. Подовгасте лице було блїде і біле, на тонких устах і каплї крови, над великими очима віяли ся довгі чорні брови.

Скоро ми увійшли, старушка піднесла ся з постелї, на котрій сидїла, а хора отворила очи.

— Як ся маєш попаде? — поспитав я, ухвативши єї слабу руку.

— Зле пане, — відказала стара, нїчого не їсть, а кашель мало не задусить єї. Не може спати, а сон чоловікови дуже помагає. Я зварила їй нинї курятко, та й не знаю, чи три рази вкусила. Чого ми не робили, та нїчого не помагає. Ох, коби Бог повів на добре.

Попадя звернула очи на попа, тай зайшла ся кашльом. Піп ухватив єї за плечі і голову та напростав єї.

— Підвигнїть мене! — менї лекше як сиджу. — Сказала слабим голосом.

Нараз заплакала дитина. Попадя глянула на невинну дитинку а потім на матїр. Та пішла до пекарнї, принесла молока і дала дитинї поссати з пипки.

— А з чого занедужала? — поспитав я.—

Хора махнула рукою, а стара відповіла:

— Як того остатного, прости пане, хробачка привела. Хата у нас бідна і мокра. Она була весела і робила то се, то те, аж ту хапає єї вохкість, далї пропасниця, горячка, нїчого не їсть, а тепер бачиш он що....

Ми всї затихли і невинна дитина знов заснула. Попадя замкне на хвилю очи то знов вітворить і оглядає нас по черзї:

лицию прогнано палками. Коли зареквіровано війско і оно побило хлопів, збігло ся з околиці 15.000 хлопів і жінок з косами і війско мусіло уступити. В Харківщині палять панське майно. Вісти ті мабуть дуже пересаджені, хоч певна річ, що в кількох місцях полудневої Росії були селяньскі розрухи.

Новинки.

Львів дня 30-го цьвітня 1902.

— **Впреосьв. митрополит Шептицкий** виїде по празнику сьв. Юра т. є. в першій половині мая на канонічну візитацию рогатиньского і бережаньского деканата.

— **Х. звичайні загальні збори товариства взаїмних обезпечень „Дністер“** відбудуть ся в четвер дня 8-го н. ст. мая 1902 о годині 10-ій перед полуднем в канцеляриї товариства, ринок 10 (дім „Просьвіти“). Порядок дневний: 1. Відчитанє протоколу загальних зборів з 9 мая 1901. 2. Справозданє дирекциї і ради надзираючої за IX. рік адм. 1901. 3. Справозданє комісиї ревізийної. 4. Внесеня ради надзираючої: а) в справі розділу надвижки доходу 100.776 кор., б) в справі винагороди 2 вибраних членів дирекциї, їх заступників і 3 членів комісиї ревізийної, в) в справі зміни §§ 6 і 7 статуту фонду емеритального. 5. Вибір а) 6 членів ради надзираючої на місце уступаючих по мисли § 92 стат.: дра Михайла Короля, о. Мирона Подолиньского, о. Льва Туркевича, Володимира Шухевича, Иосифа Онишкевича і о. Івана Негребецкого, б) 5 заступників членів ради надзираючої на 1 рік, в) 3 членів комісиї ревізийної і 1 заступника на 1 рік. 6. Інтерпеляциї членів. О годині 8-ій рано перед зборами відбуде ся богослуженє в церкви Успенія Пресьв. Богородиці. Львів дня 4 цьвітня 1902. Президент ради надзираючої: *Григорий Кузьма.*

— **Ц. к. Дирекция почт і телеграфів у Львові** оповіщує, що з днем 1-го мая запроваджує ся почтову складницю в Видинові, місцевости належачій до округа доручень ц. к. уряду почтового в Залучу.

— **Устні іспити зрілости** розпічнуть ся в семінариях учительских в біжучім році шкільним в слідуючих речинцях: а) в семінариях мужеских: в Кракові дня 18-го червня; в Коросні дня 16-го червня; у Львові для екстерністів дня 2 червня, для учеників заведеня дня 2 липня; в Ряшеві дня 16 червня; в Самборі дня 2 червня; в Сокали дня 2 липня; в Станиславові дня 2 червня; в Тернополи для екстерністів і екстерністок дня 20 мая, для учеників заведеня дня 2 липня; в Тарнові дня 21 мая. б) в семінариях жельских: в Кракові для учениць приватної семинариї учительскої дня 6 червня, потім наступлять іспити учениць заведеня, а вкінци іспити екстерністок; у Львові для екстерністок дня 2 червня, для учениць заведеня дня 8 липня; в Перемишли дня 19 червня; у Львові в приватній семінариї учительскій п. Софії Стшалковскої (з правом шкіл публичних) дня 6 червня. Іспити писемні відбудуть ся в кождім заведеню на два тиждні перед речинцем, визначеним на розпочатє іспитів устах.

— **Ц. к. Дирекция зелізниць державних** у Львові подає до відомости, що з днем 1-го мая буде отворений пристанок **Дубина** помеж стациями Синевідско вижне і Сколе на шляху Стрий-Бескид. Час від'їзду поїздів поданий в розкладі їзди з дня 1-го мая 1902. Білети продає ся в будці зелізничій ч. 19. Експедиция пакунків відбуває ся за оплатою належитости в стациї відбору.

— **Огні.** В ночи з 18 на 19 цьвітня с. р. о годині $12^1/_2$ займило ся в тартаку фірми Шміда і Ґредля в Осмолоді під Перегиньском, котрий згорів до тла. Шкода обезпечена виносить около 30.000 К. — Дня 12 цьвітня около 10-ої години в ночи вибух огонь в стодолі Івана Бобели в Ястрібкові коло Щирця, а огонь при сильнім вітрі перекинув ся ще й на другі хати, в наслідок чого згоріло 6 загород селяньских зі всїма движимостями. Шкода виносить 6080 К, а була обезпечена на 3480 К. Огонь, як кажуть, був підложений.

— **Обікража церкви.** В ночи з дня 27 на 28 цьвітня закрав ся невислїджений доси злодїй до парохіяльної церкви в Теребовли, розбив скарбони церковні і забрав цїлу готівку в сумі 6 К 36 сот. Опісля відрізав шнур від сиґнатурки і спустив ся по нім через вікно церкви.

— **Нещаслива пригода.** З Тернополя доносять: Старший стражник скарбовий Іван Оглій, перенесений з Бродів до Капустинець, повіта збараского, приїхавши до Тернополя в ночи дня 27 с. м. о 11 год. 21 мін. вискочив з поїзду, коли той ще був в руху — як кажуть з поспіху, щоби ще захопити поїзд, котрий відходить до Теребовлї, бо хотів ще перед обнятєм нової посади відвідати родичів — і дістав ся під колеса ваґонів, котрі в тій хвили пересувано. Нещасливому обтяли колеса обі ноги. Єго відставлено до шпиталю, де він і помер в наслїдок упливу крови.

— **З Городка** пишуть: Дня 17 с. м. відбули ся загальні збори товариства кредитового „Поміч“ в Городку при достаточній участи членів. Через аклямацию вибрано предсїдателем о. І. Черепашиньского, почім приступлено до нарад після оголошеної проґрами: І. Відчитанє звіту з послїдних загальних зборів з року 1901, яке принято до відомости. ІІ. Звіт Дирекциї з дїяльности і рахунків за р. 1901 відчитав о. Н. Романюк, а на внесенє предсїдателя принято до відомости. З сего звіту довідали ся учасники зборів, що зріст квоти оборотової побільшив ся о 5.000 К (29.000 супротив 24.000 К в попередних роках). ІІІ. Звіт Ради надзираючої виголосив о. М. Цар іменем контрольної комісиї, заявляючи, що так в касі як і в рахунках найдено порядок і точність, тож загальні збори виразили Дирекциї подяку. IV. Квоту чистого зиску з р. 1901 роздїлено після внесеня Ради надзираючої в сей спосіб: 1) 10 прц. на фонд резервовий 111 К, 2) 6 прц. дивіденди 257·74 К, 3) марка презенцийна 32·40 К, 4) контрольній комісиї 60 К, 5) одному членови за поміч 50 К, 6) Дирекциї 350 К, 7) заступникам Дирекциї 30 К, 8) Міщаньскій Читальни 20 К, 9) на фонд б. п. Трещаковского, який сегодня виносить поверх 300 К, 30 К, 10) 1 прц. для краєвого Союза 11·10 К, 11) на основатись маючий „Народний Дім“ в Городку, котрого фонд сягає 885 К 57 с. 54·83 К, 12) на специяльну резерву 100 К. Разом 1107·07 К. V. На місце двох уступаючих членів Ради надзираючої по мисли статута вибрано на ново: о. М. Царя і п. Григория Мурницю одноголосно. При послїдній точцї „внесеня Дирекциї і членів“ виринула гадка, чи не було би хосенно розширити круг дїланя товариства, зміняючи єго назву на „Народний Дім“ в Городку — вивязала ся оживлена дискусия та остаточно порішено передати се внесенє до зрілої застанови Надзираючої Ради і Дирекциї, котра на найблизших загальних зборах має предложити готовий проєкт.

— **Студінь і морози** настали в многих сторонах західної Европи, тож і не диввиця, що й у нас студено, а в сьвята показував ся і сніг. На побережу Адрийского моря вчера упав таки великий сніг. У Відни була вчера така студінь, що вже вода мерзла. З многих сторін надходять вісти, що морози наробили великої шкоди. У виноградниках коло Бадену і Ґумпольдскірхен палено огні, щоби димом охоронити виноград від шкоди, а мимо того шкода, яку морози наробили, єсть дуже значна. В цїлій охрестности Відня було майже всюди 2 степені морозу. В Стириї упав сніг.— З Еденбурґа на Угорщині доносять, що там 25 процент виноградників потерпіло від морозів.

— **Щезла без вісти** 18-лїтна Марія Чайківска, служниця у одного з львівских фотоґрафів. Ще в недїлю вийшла до церкви і більше не вернула, а що нема єї також і дома у родичів на Голоску, то настало підозрінє, що она стала ся жертвою своєї несьвідомости, і повідомлено о тім полицию.

— Попе, відізвалась до него Станїя — менї здаєть ся, що того вечера менї найгірше, як би прийшов піп Саво, то лекшеб було.

Станїя ледво могла се проговорити і знов заплющила очи.

— Зараз буде! — сказав піп.

Вийшов до кухнї, обув великі чобити, накинув на себе старий кожух і вийшов.

Пси почали на дворі гавкати але і скоро затихли. Серед нічної тишини чути було тяжкі кроки по мокрій земли.

Я хоч чув ся дуже змученим, не міг лишити хорої.

Она лежала спокійно держачи одну руку на грудях а другу випруживши по собі. Груди і віддих троха унялись. Очи були примкнені а на пів отвертих устах грали якісь судороги, чоловік би гадав, що то мертве тїло, слиб коли-деколи хора не порушила пальцем або ногою, не відсунула покривало.

Менї зробилось дивно на души. Гадки наводили мене на роздумуванє над чоловічим житєм і єго доли. Хорий єсть свого рода найщасливійший. Здоровий болїє много разів і о много тяжше.... Ой душа, душа! Коли Бог хотїв чоловікови відзначити розум, найлютїйше єго скарав. Всяке сотворінє на сьвітї має свій тягар, що носить в часї свого істнованя, — всяке сотворінє має свій конець, а чоловічий конець найстрашнїйший і найтяжший.

Кождому сотворіню смерть перерізує всякі тягари, а з чоловічою смертию они іно — що настають.

Хора отворила очи і глянула на малого недолїтка, і знов настав кашель єї душити. Я і старуха піддержали єї доки не викашлялась і знов опустили. Щоби їх потїшити розказував я їм о всяких недугах, з котрих люди виходять.

— Не лякай ся і ти попаде! кождий чоловік мусить якусь болїзнь перетерпіти....

— Чейже дасть Бог, все добре буде. .

— Так — душенько моя — докинула стара а сльози блясли їй з очай — дасть Бог буде добре!

— Добрий вечір! — поздоровив нас піп Саво і приступив до Станїї. — Як ся маєш Станїє?

Она витягнула руку і поцїлувала єго.

— Зле отче, — заговорила, а лице єї зарумянилось.

— Не зле є, душо си ми драгана (се звичайно вплітав в бесїду) все буде добре як Бог дасть.

— Як Бог дасть! повторив піп Радован і стара.

— Вір дорога душе, Бог милосердний нікого не засмутив, і тої хати не засмутить!

— Старий та і знеміг.... Дай отче Радоване троха тиміяну та обкади сьвітлицю. Так дорога душе, окади, то молитва буде сильнїйша.

— Отче Радоване! під ікону вперед. Сьв. Николай могучий, дорога моя душе домашний патрон. Так, так, тепер над хорою.

Піп Радован кадив. Стара стояла коло дверий з навхрест руками на грудях а Станїя спустивши голову хрестила ся.

— Так, так, а тепер душе дорога дай сюди, та обкадимо трохи епитрахіль.

— А тепер приклони голову і моли ся!

Станїя опершись на обі руки приклонила голову, а протопіп Саво закинув в зад свої кучері, перевісив епитрахиль по Станїній голові і читав молитву „за ісцїленія души і тїла“, згадуючи часто імя, Станїя. Піп Радован говорив за ним „Амінь!“

Молитва тревала коло двадцять мінут. Коли піп Саво все покінчив, дав Станїї Требник і свою руку а она поцїлувала.

— Аби молитва була Богу приятна, так дорога душе тепер буде лучше. Немаєш чого боятися, ми тебе поручили Богу і Єго милосердію знисполе ісцїленіє души і ізбавить от тлїнія як Твоє єсть царство і сила і слава Отця і Сина і сьвятого Духа. — Амінь!

— Амінь—повторили ми всї а протопіп Саво скинув епитрахиль і знов кинув у торбочку.

— Так, так, усе перейде як рукою відняв Лиш тепер душо дорога лишіть єї саму... після молитви звичайно приходить сон... най трохи засне.... се покріпить єї.... Отче Радоване дай трохи богоявленьскої водиці... помажемо єї по віки... лїпше буде спати...

Помазавши Станїю протопіп сказав:

— Так, так, дорога душечко оставай ся Богови поручена.

— **Дуже старі гроби** відкрито случайно дня 25 с. м. в сільци Лянґеншанбіхль коло Тульна в долїшній Австриї. Тамошний господар Кароль Бавер казав тепер свої поля, що лежать на горбі, дуже глубоко орати і нараз згаданого дня виорав в глубинї пів метра кілька людских кістяків, але без голови. Він казав тогди уважно копати дальше і викопав всего 40 кістяків, з котрих 30 були з дорослих людий і 2 метри і 10 центиметрів довгі, прочі десять були з дітий. При декотрих кістяках лежало по чотири до пять голов очевидно від тих кістяків, котрі знайдено без голов. Зуби в щоках були білі як сніг а страшенно великі. Один з кістяків мав довкола шиї обручик із золотого в троє скрученого дроту, а на пальци був також тоненький золотий перстінь. У одної дитини на руцї була бразелєтка із золота, на котрій висїли порожні в серединї золоті кульочки. Знайдено також кілька глиняних урн але побитих. Що то за люди і хто їх тут так богато разом поховав — годі знати. То лиш певна річ, що знайдені кістяки лежали на тім місци богато, богато сот лїт.

— **Пачкарство брукcельскими мережевами.** Як звістно брукcельскі мережева належать до найдорожших а француске правительство каже собі платити від них дуже велике мито. Се єсть причиною, що всілякі купцї і модисти старають ся роздобути ті мережева без оплати митової, по просту перепачковують їх через границю або купують від пачкарів. В Бруксели суть навіть окремі фабрики, котрі приготовляють мережева до перепачковуваня. Фабрики ті роблять біле із трохи витертого полотна, щоби єму надати вид старого переношеного і обшивають мережевом. Так само в нові сукнї вшивають під пахи старі платки від поту а відтак обшивають ті сукнї мережевом і перевозять яко старі за границю.

Телеґрами.

Відень 30 цьвітня. Президент мінїстрів др. Кербер був вчера у Цісаря на довшій авдиенциї.

Відень 30 цьвітня. Wiener Zeitung оповіщує цїсарский патент, скликуючий стирийский сойм на день 3 мая. Сойм має ухвалити закон о позичцї для міста Ґрадця.

Берлін 30 цьвітня. Як впевнюють мало российске правительство порішити, що наколиби повторили ся розрухи в Фінляндиї, буде знесена фінляндска автономія і вел. князівство замінить ся на звичайну российску ґубернію.

Відень 30 цьвітня. З усїх сторін Монархії доносять про великі студени і бурі. Морози навістили більшу половину полудневої Монархії і наробили богато шкоди. На Угорщинї потерпіли дуже виноградники і сади.

Амстердам 30 цьвітня. Королева Вільгельміна могла вже вчера встати з постели.

Вийшли ми у пекарню і випили каву, а потім попращав ся з нами протопіп і вийшов.

Ми знов увійшли у сьвітлицю, щоби побачити Станію. Она лежала спокійно, не чути було віддиху, а на чолї виступив дрібненький піт. Ми знов лишили еї.

Чи зі змученя, чи з мокроти сон опанував мене. Я увійшов до другої сьвітлицї, щоби лягти. По земли було розкинено троха соломи а по нїй веретина. По при піч лежало двоє хлопят в сорочинах з розкиненими ручентами. Одно лежало долїлиць а друге горілиць. Кинув ся я на ту солому і твердо заснув.

Міг я переспати добрий сон, бо вже зоря стала червонїти, коли мене піп пробудив накликуючи на дїти. Між кімнатами була стіна з прутя, то міг я чути хлипанє.

— Що сталось отче? — питав я вискочивши зі свого гнїзда.

— Зле паничу, питає за дітьми, хоче їх видіти — очи були єму повні слїз.

Дїтвора пробудилась а він хватив їх ще сонних за руки і вивів їх.

Я знов лїг, накинув на голову плащ, але знов якісь тужні голоси доходили менї до уший...

На конець стали і дїти плакати. Плач їх без змісту, без модуляций, монотонний, а все таки найбільше чувства, найбільше роздразнив мене. Я зіскочив з леговища і не хотячи дійшов до стіни. На хвилю зробилась тишина і я міг зачути слова:

— Прости.... мамо.... прости... попе... стережи...

Страх перейшов менї по тїлї і я почув якусь студінь, серце менї отяжіло. Гляджу вікном — зоря вже сьвіт озорила, гора Мисвиця була у мрацї. Я згорнув мій плащ і вийшов із сьвітлицї.

— У пекарнї застав я дівчину. Она плакала, на то увійшов піп Радован, держачи свої грубі долонї по очах, а за поли тримають ся дїти в сорочках і плачуть у голос. Гляджу до сьвітлицї, а коло ліжка клячить старушка і плачучи молить ся, до ліжка причеплена сьвічка горить, а Станія лежить нерухомо, руки на вхрест стоять на грудях а на блїдих устах неясна усьмішка. Покійниця.

Несьміло увійшов я до кімнати, прикляк коло ліжка і зговорив молитву „на упокій душі“.

Довго клячав я коло ліжка дивлячись на красні черти покійницї і не знаю як довго би ще так клячав, але плачуча дівчина покликала мене на снїданє.

По снїданю ще довго плакали дїти і радби я був успокоїти їх, коли не можна.

Попрощав ся я з попом і дівчиною і старушкою і з дітьми, при чім дав їм по коронї з чого дїти були дуже раді, я виїхав на своїй шкапинї і до полудня був вже на своїм місци.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

ІНСЕРАТИ.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).